

Redacția, Administrația și Tipografia:
Brașov, piața mare, Târgul
Inului Nr. 30.
Abonamentul nu se primește
în casa de vânzare.
Prețurile de vânzare:
Brașov, piața mare, Târgul
Inului Nr. 30.
Livrare mai prescurt în Viena
E. Wiese, Habsburgerstr. 10 (Oltz
Moss), H. Schalk, Alois Herndl, M.
Dobner, A. Oppel, J. Donnerberg; în
București: A. V. Goldberger, Kok-
schoff Bernat; în Frankfurt: G. L.
Dobner; în Hamburg: A. Steiner.
Prețurile inserțiilor: o soră
germană pe o coloană 6 or. și
pe o linie pentru o pu-
blicitate publică mai deosebită
tarifă și învoială.
Reclame pe pagina a III-a o
soră 10 or. v. a. sau 80 bari.

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ANULU LVII.

„Gazeta” este în fă-careți
Abonamentul pentru Anștro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și strălămate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumără la toate oficiile
postale din țară și din afară
și la dd. colectorii.
Abonamentul pentru Brașov:
a administrației, piața mare,
Târgul Inului Nr. 30 etagiul
I.: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 or.
Cu dăsuț în casă: Pe un an
12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Ună exemplară 5 or. v. a.
sau 15 bani. Atătă abonamou-
tele câtă și inserțiunile suntă
a se plăti înainte.

Nr. 37.

Brașov, Joi, 17 Februarie (1 Martie)

1894.

Cine susține „liberalismul” un-
guresc?

Brașov, 16 Februarie v.

S'a vorbit mult în camera din
Peșta, de când cu desbaterea asupra
căsătoriei civile, despre liberalismul
unguresc. Guvernamentalii susțin,
că ei sunt expresiunea cea mai fi-
delă a acestui liberalism. Kossuthiștii
de altă parte pretind, că a
loră este dreptul istoric asupra li-
beralismului și a principiilor libe-
rale, căci ei au făcut legile din 1848.
Apponyiștii erăși susțin, că numai
partida loră este ađi păzitoră ade-
veratului și netalsificatului liberalism
și naționalism unguresc.

În momentul de față „libera-
lismul” este exploatat cu prisos
din partea celor, cari stăruiesc
pentru introducerea căsătoriei civile
obligătoare și așa vedem pe mame-
lucii lui Wekerle strigându în coră cu
fidelii lui Kossuth, căcei ce se opun
acestei reforme sunt apostății libe-
ralismului, reacționari și ultramontan.

Apponyi cu partizanii săi și con-
tele Iuliu Szapary cu disidenții din
partida guvernului se opintesc în-
zadară pentru a dovedi, că ei nu
nutresc tendințe anti-liberale, oăci
curentul produs de cei dela pu-
tere, care culminează în strigătele
de „Abzug” ale plebei de pe strade,
nu vrea să scie de pretinsele loră
intențiuni desinteresate pentru binele
„națiunei” și al statului.

Însuși ministrul de justiție s'a
făcut în vorbirea sa ecoulă aceștoră
invinuiră, vorbind de eventua-
litatea unui guvern clerical și re-
acționar, ce ar pută să urmeze gu-
vernului de ađi.

N'a ținută sēmă d-lă Szilágyi
de aceea, că așa dăsul liberalism
al guvernului unguresc nu'lă mai
determină ađi nisuițele și progra-
mul lui Wekerle-Tisza, ori a lui
Justh-Helffy, ori ală lui Apponyi-
Ugron, ori ală lui Szapary, ci cu to-

tulă altă factoră independentă de
voința acestora.

Asupra întrebării, că cine sus-
ține ađi în realitate „liberalismul”
guvernelor unguresci, a dată cea
mai bună și cea mai nimerită des-
lușire în ședința de Lună a camerei,
deputatul conte Gabriel Bethlen,
faimosul pașă de odinioră ală co-
mitatului Târnavei mică. Nimeni n'a
caracterisat mai bine ca elă situația
„liberalismului” unguresc de ađi.

Răspunzându adecă ministrului
de justiție Gabriel Bethlen dăse:

„În Ungaria de sigură, că fie-
care dorește o politică bisericească
liberală, căci la noi anti-liberalismul
n'are teren, înzadară amenință mi-
nistrul de justiție c'ună guvernă
clericală și reacționar. Ună astfelă
de guvernă nu pōte exista în Ungaria,
căci și ună astfelă de guvernă are lipsă
de bani — și unui guvernă ca acesta
Rothschild nu i-ar da bani”.

Acăsta deslușire francă fū pri-
mită cu șgomotose aplause din par-
tea stângeră și a stângeră extreme,
dovadă că opoziția întregă apretiează
adeverulă cuvintelor rostite de șo-
vinistul conte din Ardelă.

Celă mai mare razimă și cea
mai sigură garanță pentru dănuirea
„liberalismului” guvernelor un-
guresci, este așa dără Rothschild cu
banii lui; elă este stâncă, de care
se lovesc încercările de a pune ca-
pētă acestui fals liberalism, care
a creată domnirea păturei jidano-
maghiare, care a dată nascere tero-
rismului și intoleranței șoviniste și
care a produsă adēnca nemulțumire
și iritare, ce domnesce ađi în totă
Transilvania și Țera ungurescă.

Nu Wekerle și Tisza cu prin-
cipiile loră, ci Rothschild cu banii
lui guvernază de faptă statul un-
gar și vai de acelu guvernă, care
ar vrea să facă o corectură în „libe-
ralismul” ce domnesce ađi, căci ar
fi condamnată la cea mai grea pe-
dăpsă — de a nu mai căpēta banii,

ca să se pōtă ferici mai departe cu
reformele lui!

Este ună tristă adevără acesta,
dăr este ună adevără care esplică
multe, fōrte multe. Înainte de tōte
ne esplică de unde vine cutezarea
cea mare, ce-o destășură șovinistii
guvernamentalii și opoziționalii de o
potrivă în acțiunea de maghiari-
sare, în prigonirea nați nalițăilor.

Acăsta prigonire se unescă cu
„liberalismul”, pentru care Roth-
schild dă bucosă bani; puțină îi
pasă acestuia dēcă se face dreptate
ori nu Românilor, Slovacilor etc.
numai ună lucru să nu se întēple,
să nu vină la putere ună guvernă
cu tendințe de a pune stavilă siste-
mului de stăpânire și de exploatare
jidano-maghiară.

Șovinistul conte Bethlen Ga-
bor a nimerită așadără cuiulă în
capă și a făcută lumină deplină asu-
pra propriilor sale nisuițele de a
sugruma viața națională a Români-
lor și a Sașilor din Ardeal, că-
rora le a dată viață expresiune și de
rēndulă acesta, arătându clară și
limpede, cine este adevărul sus-
țitoră ală nenorocitului „liberalismul”
unguresc, ce bântue aceste țeri de
măi bine de ună pătrară de veac.

CRONICA POLITICĂ

— 16 (28) Februarie.

Organul ministerului de externe din Viena
„Fremdenblatt” ocupându-se cu desbaterea
asupra căsătoriei civile din camera un-
gurescă, se pronunță cu mare rēcălă și cu multe
băneli, dăcēndă între altele: „Raporturile
dintre partidele maghiare dietale n'au fostă
niciodată atăt de complicate și atăt de
ciudate, cum suntă acuma. Chiar și es-
tremii dintre extremi suntă divisați, și în
modă superflu se citēză însuși spiritulă așa
numitului expatriat dela Turin, ca să in-
fluințeze favorabilă asupra acestoră cete.
O astfelă de intervențiune pōte numai să
compromită; nici liberalismul, nici contrarii
lui nu au lipsă de influința eștraordinară

pentru întărirea loră în luptă.” În fine
dăce „Fremdenblatt”: „Șorțea proiectelor
în camera magnaților este încă nesigură, și
cea mai eclatantă victoriă a guvernului în
camera deputăților pōte să fā zădărni-
cită printr'ună desastră în cealaltă cameră.
Dēcă lupta s'ar incinge din nou, urmarea
ar fi desbinarea între aceste două camere.
Așa stau ađi lucrurile; se va mai vorbi
incă multă și multă luptă va mai fi înainte
de a se aplană cestiunea politică-bisericească
în Ungaria.”

Fată n față cu diferitele sciri, ce cir-
culēză despre atitudinea deputăților să-
sesci ardeleni în cestiunea bisericească-po-
litică, se constată, că toți deputății sași,
unspre-șecce la numără, au ținută înainte cu
câteva dăle o conferență, în care au hotă-
rită, ca nu numai să rămână în partida li-
berală, ceea ce se pretinde învederată de
cea din urmă mare adunare națională să-
sescă, ci să și voteze unanimă pentru re-
forma politică bisericească. Hotărârea acăsta
s'a comunicată guvernului.

Fōia englesă „Daily Telegraph” pri-
mesce din Petersburg șcirea, că o mare
întrunire de monarhi și avē locă la Ab-
bazia la finea lui Martie c. Pe lângă îm-
pēratulă germană, Franciscă Iosif și regele
italiană, va lua parte la întrunire și Țarul
Rusiei. După „Vossische Ztg.” însă, sigură
este numai întrunirea împēratului germană
și a celui austriac; venirea regelui italiană
e încă problematică, ér în ce privește pe
Țarul Rusiei, se dăce, că acăsta ar fi încă
numai o combinațiune.

După cum anunță o fōiă din Viena,
în locul Baronului Kraus, care se retrage
în pensiune, este designat pentru postulă
de președinte ală țerii în Bucovina contele
Iosel Thun, fiulă guvernatorului din Salz-
burg și actualulă căpitană districtuală din
Teplitz, în Boemia.

După comunicările oficiose din Bel-
gradă, și după deslușirile date de ministrulă-
președinte șerbescă Simici contelui Kálnoky,
nu este nimica de temută pentru stările

FOILETONULU „GAZ. TRANS.”

Impēratulă Iosifă și starița.

După Fr. de K.

(3)

(Fine).

Suspuniri amare eșiau de sub vëlurile
negre la acăstă sentință neschimbată a îm-
pēratului. De-odată se audă, afară în cori-
doră, pași mērunți, ușa se deschise cu iu-
țelă și o cētă de copile, de tōte vârștele,
sburară în sală. Ochișorii loră frumoși erau
înșoții de plâns, ér cu mănutele puse
spre rugăciune se apropiară de împēratulă,
fi cuprinșeri genunchii cu brațele loră gin-
gașe și curate, îi șerutau mănile, pe când
ună angerăș mică abia de trei ani, cu
pērulă de aură buclat, se sui pe genunchii
impēratului, îl luă de după capă și se
rugă în coră cu celelalte copile: „Dom-
nule împērată, lasă-ne aici la învățătorele
nōstre, pe cari le iubim, ca pe mamele
nōstre! Veđi-ne lacrimile, ascultă rugarea
nōstră, ertă-ne să rămānem aici”.

Multe speranțe legaseră surorile de
acăstă scenă teatrală, dăr hotărârea împē-

ratură era cu multă mai tare, decâtă cu
rugarea fetițelor să aibă efect. C'ună
zimbetă fină elă dădă să înțelgă cu câtă
istețime a fostă arangiată scena, — șerută
pe mica copilă pe gură și, și-apoi punēndu-o
josă le vorbi veselă:

— „Micele mele dame, voi veți fi în-
vțătă, că împēratulă are îndatorirea dela
bunulă Dumeșeu, ca să se îngrijescă de
șorțea supușilor săi, să le implinescă lip-
sele și rēulă să-lă depărteze. Decă împē-
ratulă află de bine, după o precușetare
cōptă, ca voi să vă reîntorčeți la iubiții
voștri părinți. De sigură, că voi și de aici
înainte veți păstra buneloră vōstre învăță-
tore sentimentulă celă mai viu de recu-
noscință și grațitudine, ér continuarea cre-
șterei, ce ați începută pe o basă atăt de
bună, va fi obiectulă viiloră mele îngri-
jiri, ca la timp să puteți fi podoba curții
mele”.

Impēratulă apoi se ridică, făcū sem-
nulă grațiosă de salutare stariței și surori-
loră și plecă spre ușă. Cu puțină pași su-
periōra fū lângă elă.

— „Majestate!” strigă ea cu voce
tremurătore, „nu ne alunga din asilulă

nostră. Până ađi nu mi-am plecată genun-
chilă, decâtă spre rugăciune Tatălui ce-
rescū — acuma însă mi-lă plecū înainte
Majestății Vōstre și mă rogă fierbinte pen-
tru grațierea casei nōstre!”

Cu aceste cuvinte se aruncă starița la
picioarele împēratului, care tocmai voia să-și
întorcă privirile de cătră rugătoreă femeă,
însă prin mișcarea repede a acesteia îi cădū
vëlulă de pe capă. C'ună țipetă de sur-
prindere pași împēratulă cățiva pași îna-
poi. Ochiulă lui se ațintiră asupra feței pa-
lide, de marmoră, a stariței, sângele clo-
cotindū se năbuși spre inima lui și cu buze
tremurătore șopti: „Isabela!”

Da, trășurile feței ei erau acelea, în
cari se pironiră ochii lui îmbētați, dăr nu
de frăgeșimea și gingășia tinereții, nu, căci
ea era palidă și rece, era par' că mirēsa
morții sculată din mormēnt. Veđū ochii
ei minunați, a căroră privire nu-și greșea
niciodată efectulă asupra lui, pe când altă
privire era deșartă. Da, erau acele buze,
cu cari odată, mirēsa lui vie, draga inimei
lui, alēsa lui soță, îi șopteau cuvinte de
îmbire. Era Isabela — Isabela lui, care
după ună șirtă lungă de ani, plină de în-

cercări și de suferințe, s'a ridicat din
mormēnt, ca încă odată să-i îmbete pri-
virea cu scumpa ei înfățșare. Tăcere mor-
tală stăpânea sala, tōte privirile se îndrep-
tau spre împēratulă Iosifă, a cărei oftare
adēncă tradă farmeculă, ce-lă ținea încă-
tușat.

— „Ridică-te, dōmnă stariță”, dăse în
sfirșitū împēratulă adēncă mișcată. „Nu ție-
cuvine d-tale acăstă umilire. Asēmēnarea
frapantă cu soția mea mōrtă...”

— „Majestatea Vōstră, inchipuiți-vē,
că ilustra-vē mōrtă verbesce prin buzele
mele”, strigă starița adēncă mișcată, rămā-
nēndă încă totă în poziția umilă. „Ea ție
dăce: împērăția mea nu se mai ține de
lumea acăsta! Nu mă sili să mă reîntorču
pe cărările rēcăcite, de cari m'am lăpēdată
de mult. Lasă mirēsa mormēntului în tă-
cutulă ei lăcaș, și rugăciunea ei te va pe-
trece în veci!”

— „Așa să fā, dōmnă stariță!” dăse
impēratulă aprōpe numai șoptind. „Am
mai avută odată în viața mea fericirea de
a vedē, prin d-ta, pe aceea, care mi-a fostă
totulă în lumea acăsta. Precum eram obi-
cniută a implini dorința soției mele înainte

actuale din Serbia, deoarece armata sârbescă este fidelă regelui Alexandru. Tote datele referitoare la măsurile militare, ce s'ar fi luat din partea Austro-Ungariei, se asigură, că sunt nebasate.

Din Serbia se împărătesce, că Milan și regele Alexandru au invitată erăși pe câțiva dintre fruntașii Sârbilor, cum și pe Dimitrie Katic, ca să începă din nou tractările cu ei, deoarece și regii începă a vedea, că starea e foarte critică. În numele celorlți invitați s'a prezentat la konak Rista Popovici, vice-președintele clubului radical, și a declarat în numele partidei sale, că partida, până ce Milan va fi în Belgrad, nu va intra în nici o tractare. Această nouă încercare a curții sârbesce a produs mare consternare în cercurile guvernamentale și e de temut, că încercările de felul acesta vor face, ca și bărbații, cari sprijinesc direcția nouă și pe guvern, pe lângă totu devotamentul lor, să se instrăineze de câtră corună.

Foia „Corriere della Sera“ din Milan atacă pe regele Umberto, pentru-că nu renunță la lista lui civilă în fața ruinii generală ală finanelor Italiei. Articolul foiei, care de altminte este monarhică, produse mare senzația.

Foia sârbescă „Zastava“ în mai mult articuli se ocupă cu nevoile Muntenegrului. Vorbind de raporturile economice ale țerei, dice, că aceste nici-odată nu au stat așa de rău, ca acuma, de aceea Muntenegrenii emigrăză cu mile. Împuță prințului și familiilor mai alese, că facu speculă josnică și despăia poporul. Darurile trimise din Rusia pentru poporațiunea sâracă le vând cu bani scumpi, seu le dau împrumut cu camete mari. Teritoriul câștigat în a. 1877 nu l'au împărțit între ostașii cei bravi, ci între cei ce se află în jurul domnitorului Nikita. Acum se gândesc să extirpeze și pădurile muntenegrene.

Un nou fiasco ală mamelucilor.

Scimț, că pe ziua de 25 Februarie n. c. a fost convocată la Hațeg o adunare a alegătorilor din cercul Hațegului cu scopul de-a se pronunța în favorul proiectelor de reformă politice-bisericești ale guvernului. Adunarea, veșt bine, a fost convocată de câțiva Jidano-Maghiari din Hațeg, asupra uneltirilor căroră atraserăm la timpul său atențiunea alegătorilor români din cercul Hațegului.

Cu bucurie aflăm acum, că Românii din acel cercu au știut să pună la regulă obrasnică ceta a mamelucilor jidano-maghiari din Hațeg, ală căroră planu l'au zădărnicit cu desăvârșire. Pe când ei, în număr de vre-o 20, se adună în casa maghiară din Hațeg cu scopul, ca

de a și-o exprima, așa vrău aș să mă dau ilusiei frumoase, că mi-a mai fost dat odată să implinesc rugarea aceleia, care mi-a fost totu pe pământ. Rămăi cu Dumneșeu, maică stăriță. Mănăstirea se rămână sub numele „Isabela“, pentru ce, cum ai ști, binecuvântarea și rugăciunea d-tale se mă petrecă pe cărările mele spinose.

Împăratul plecă. Strigările pline de bucurie, ce-lu petreceau sunau în inima lui tristă ca un gol mare. Cu fruntea umbră de tristeță adencă, ajunse la palatul lui strălucit. Sărmanul împărat, n'a avut parte de zimbetul sublim al unei soții iubitoare, suflutului lui nu era pătuns de dragălașul risu copilărescu; el nu avea decât dorințe de împlinit, der nu și iubire...

În cercurile înalte nu era mică surprinderea din cauza stării mănăstirei Silesianelor. Inzadară pân' atunci bărbați influenți și dame din societatea înaltă își ridicară vocile pentru susținerea mănăstirei, căci împăratul le respinse pe tote cu rēcă. Acum însă el s'a plecat unei minni, care a scăpat ordul silesian de

să aducă concludul de aderență pentru politica guvernului, de-odată năvălesc asupra lor mulțime de alegători români, cari în frunte cu preoții și alți fruntași de-ai lor veni din mari depărtări la Hațeg anume pentru acest scop.

Jidano-Maghiarii rămăseră înmărmuriți. Aducerea proiectatului conclud de aderență a devenit imposibilă, discuțiunile numai decât s'au terminat și adunarea s'a împrăștiat la urmă, lăsându pe convocatorii ei buzați.

Românii Hațegani se pot felicită de acest succes al lor. Dacă întotdeauna ar fi fost atât de hotărâți și prevăzători, de sigur ceta veneticilor din mijlocul lor n'ar fi ajuns cu obrasnicia așa de parte, precum a ajuns.

O convorbire cu Apponyi.

Correspondentul diarului vienes „Fremdenblatt“ avu o convorbire cu contele Albert Apponyi asupra stadiului în care se află cestiunea bisericească-politică.

Tote, dise el, le admit: un codice matrimonial, conducerea matriculelor și jurisdicțiunea matrimonială din partea statului, chiar și divorțul; der nu pot admite căsătoria civilă obligătoare, pentru-că cunosc psihologia poporului meu și știu, că introducerea precipitată a căsătoriei civile obligătoare ar produce la el o sguire morală neprecalculabilă. Statul ar trebui să înlocuască taxele, ce le pierde preoțiunea, și astfel să potă fi căsătoria bisericească liberă de taxe, ca să nu se instrăineze de ea poporul de rënd. Ar trebui să îngrijim, ca preoțiunea evangelică pentru poziția ei însemnată națională și preoțiunea româno-grecă pentru dispoziția ei actuală antimaghiară și așa destul de îngrijitoare să fiă ferite de ori-ce păgubire și ofensare. În ce privește preoțiunea română, am contribui numai în mod artificial la mișcarea ei serioasă. Proiectele de lege prezente sunt un rezultat al luptei pentru botezuri, la care, ce e drept, portă multă vină clerul catolic; el a iritat atuncia așa de mult pe protestanți, încât ei salută proiectele actuale cu orecare bucurie malițioasă. Poporațiunea din Budapesta dorește primirea proiectelor, așa și în multe orașe din provinciă; în comunele sătesci însă proiectele n'au aderenți numeroși. Elu (Apponyi) a primit telegramme de aprobare din provinciă. I pare rău, că n'a eșit cu părerea lui încă înainte cu trei luni, der și astăzi încă discursul său a făcut mare efect și pe când mai înainte se vorbea de o demonstrație a studenților în contra lui, astăzi studenții l'au aclamat. Guvernul crede a avu o majoritate în camera magnaților, der acesta încă nu este sigur; dacă însă camera magnaților va respinge proiectele, se va schimba dispozițiunea și în camera deputaților și propunerile lui vor fi pote atunci permise.

disolvarea, cu care era amenințat, și a fost scutit numai prin umbra împărătesei mörte.

Contele Rosenberg, amicul credincios al împăratului, i-a păstrat secretul până în ultimul moment.

Împăratul n'a mai vędut pe stărița nici-odată. Îns ori ce rugare a ei câtră împăratul, pentru binele surorilor, era împlinită de câtră Iosif II fără nici o observare. Conform promisiunii date împăratului, stărița în fiă-care și își ridică, cu credință, rugăciunea câtră tronul cerscu pentru monarhul, care trăia spre binele omenirei, viața lui însă era plină de amărăciune și chinuri. Acesta s'a vędut din ultimele sale cuvinte:

„Ași dori, să mi-se scrie pe mormânt epitafiu: „aici odihnesce un principe, care avea cele mai bune și mai curate intențiuni; avu însă nefericirea de a-și vedea zdrobite tote proiectele sale.“

Blașiu, Februarie 1894.

María.

SCRIRILE ȚILEI.

— 16 (28) Februarie

Înaintări în corpul diplomatic român. „Monit. Ofic.“ publică conferirea titlului de ministru plenipotențiar d-lor Alex. I. Ghica, secretarul general al ministerului afacerilor străine, și I. N. Papiniu, agentul diplomatic și consul general al României la Sofia, precum și următoarele înaintări seu numiri în serviciul legațiunilor consulatelor României în străinătate: D-lu Florescu (Alexandru G.), secretarul de legațiune clasa III, actualu vice-consul și cancelar al consulatului general din Budapesta, în postul de secretar de legațiune clasa II, aflat vacant la legațiunea din Berlin, și d-lu Bibescu (Spiridon N.) actualul atașat de legațiune clasa I, în postul de vice-consul și cancelar al consulatului general din Budapesta, în locul d-lui Florescu.

— 0 —

Primarul din Viena Dr. Prix a murit repentin în 25 l. c. probabil lovit de apoplexiă. Mörtea l'a ajuns la gara de nord din Rekawinkel. Vestea s'a lătit repede în capitală, unde numai decât pe foarte multe case s'a arborat steagul negru.

— 0 —

Dascălul din Iara. „Aș omori și pe tatăl meu, dacă ar fi Ungur!“ sub acestu titlu aduse mai deunăci foia „Hazánk“ din Budapesta scirea, că un „daskal valah“ din Iara de jos cu numele „Zsurzs Iuon“ (o fi pote Giurgiu?) și de și defaimă pe Unguri prin astfel de vorbe, până în fine il puseră la rēcă. La finea avștării dise, că dacă i-se va întâmpla vr'un rău, atunci totă Iara trebuie să se prăpădească. Și-a și împlinit amenințarea, dice foia maghiară, pentru-că după cum se anunță din Iara, acolo a fost în 26 l. c. un foc, care a mistuit însă numai 500 snopi de paie. De câteva zile înainte acesta e ală doilea foc în Iara, unde nu s'a întâmplat nici un incendiu de 10 ani. Se crede, aduce „Hazánk“, că sunt omeni în comună, cari aprind și cari lucră în înțelegere cu „Zsurzs“. — Se vede la prima ochire, că ceea ce i-se scrie lui „Hazánk“ despre dascălul din Iara, nu este decât o rëntăcioasă născocire făcută cu scopul de a ațita în contra lui, care este pote Român de prea bun simț, și în genere contra dascălului române. E foarte condamnabil metoda acesta de suspiționare și calomniare, der ce să-i faci, dacă așa e sistemul de aș?

— 0 —

La nunta marei ducese Xenia, ficia Țarului Rusiei, ce se va celebra la Petersburg, vor lua parte, după cum anunță țiarele străine, următoarele persoane: Regele Danemarcei, regina și principele moștenitor; principele și principesa de Wales; regele și regina Greciei, ducele și ducesa de Cumberland, ducele și ducesa de Coburg-Gotha; arhiducele Ferdinand, moștenitorul presumpțiv al coronei austro-ungare; principele Ferdinand și principesa Maria, moștenitorii coronei României; principele Muntenegrului și alți principii.

— 0 —

Retragerea din circulația a notelor de stat. Ministrul Wekerle a prezentat la 26 Decemvre n. c. pe biroul camerei proiectul de lege privitor la retragerea din circulațiune a 200 milioane note de stat. Dintre acestea, 40 milioane vor fi înlocuite cu corone de argint, er restul de 160 milioane cu bilete de bancă (hărtii de câte 10, 100 și 1000 fl.) și cu floreni de argint. După intrarea în vigoare a acestei legi se va face o mare schimbare în actuala circulația de bani. Mai întâi florenii de hărtie vor eși cu totul și pentru totdeauna din circulația. Acesta are să se întâmplă până la finea lui Iunie 1895. Acesta însă va fi numai primul termin, după trecerea căruia florenii de hărtie nu vor mai fi primiți în comerțul privat ca bani de plată. Se vor pute însă schimba încă câțva timp și după aceea la tote casele de bani ale statului, mai târziu se

vor pute schimba numai la casele principale, er la urmă se vor pute schimba numai pe lângă petițiune deosebită. Numai cu finea anului 1899 florenii de hărtie își vor perde ori ce valoare și nu se vor pute schimba nici într'un chip.

— 0 —

Bola de ochi a lui Gladstone s'a agravat, așa că e neevitabilă operațiunea unui ochiu; se dice, că e neapărat de lipsă, ca pe un timp mai lung Gladstone să se retragă din activitatea politică.

— 0 —

Portretul lui Apponyi și universitarii din Budapesta. Clubul universitarilor din Budapesta a hotărât Dumineca trecută, între sgomotoșe „eljen“-uri, ca să pună portretul contelui Albert Apponyi, care a fost dăruit clubului de președintele Iosif Bottlik, în localitatea societății. Mai mult vorbitori au accentuat, că acesta va fi ca răspuns universitarilor clușeni, cari cu câte-va zile înainte au voit să depărteze portretul lui Apponyi din localul clubului. Tot-odată s'a hotărât ca alături cu portretul lui Apponyi să se pună și portretul lui Wekerle.

— 0 —

„Speranța“ reuniune de împrumut și păstrare în Borgoprund, ală căreia director e d-lu Dr. N. Hăngănuș, a realizat în anul trecut un venit curat de 1262 fl. 57 cr., care parte se va adăuga la fondul de rezervă, parte se va împărți ca dividendă. Revirimentul cassei a fost de 77,831. Fondul de rezervă va fi acum de 875 fl. 18 cr.

— 0 —

Căldarul Plugarului pe anul comun 1894. Editura tipografiei A. Mureșianu. Anul II. Brașov, 1893. — Acestu căldar, redigat de colaboratorul nostru economic, d-lu Ioan Georgescu, conține afară de anunțuri 110 pag. form. mare 8°. Pe fața întâi, ca ilustrațiune, se află o casă țărănească și dinaintea ei un plug cu doi boi arënd. În text se mai află portretul lui Iacob Mureșianu, împreună cu câte-va notițe biografice; apoi o frumoasă ilustrațiune, care reprezintă pe Iancu Jianul cu drăguța lui Ileana (din colecțiunea poporală română „Biblioteca istorică“, ce apare în editura librăriei Ciurcu din Brașov).

Căldarul acesta se pote cumpăra dela tipografia A. Mureșianu în Brașov, dela librăria Ciurcu în Brașov, pe lângă prețul de 25 cr., cu porto cu totu 30 rucer. Se pot comanda cu abonamentul acestei foi.

Din camera ungară.

Desbaterea asupra căsătoriei civile.

Sedința dela 22 Febr.

Conte Iuliu Szapary (continuând): Mai de multe-ori am audit dicându-se, precum și d-lu ministru de justiția a susținut, că căsătoria civilă obligătoare este o instituțiune liberală. Eu cu asta nu m'unescu. Dacă cetățenul, pe lângă căsătoria de până acum, se constringe a se mai supune încă la o căsătorie, este orecă lucr liberal? Dacă se va introduce căsătoria civilă obligătoare, la totă întâmplarea o nouă sarcină, o nouă îndatorire se aruncă asupra respectivilor. Unesce-se orecă acesta cu sentimentul de libertate? (Vii aprobări în stânga și în centru.) Conceptului de liberalism îi corespunde mai mult decât tote căsătoria facultativă, care le dă respectivilor libertatea de a-și alege; le dă liberă voie, ca căsătoria să o încheie seu înainte preotului confesional, seu pe cale civilă. (Vii aprobări în stânga și în centru.)

Vorbitorul protestă contra epitetelor de „ultramontani“ și „reacționari“, ce li-se dau celor ce nu consimț cu căsătoria civilă obligătoare. „Dacă un greco-oriental — care religiune reprezintă totu-odată și naționalitatea — se alipește la obiceiurile și ritualurile religiunei sale și-și implinesce datorința față cu religiunea sa, după a mea părere, dacă el își eserciază influința sa în direcțiune corectă, tocmai

fiind-că religiunea lor stă în legătură cu naționalitatea, își împlinesc în acestu casu o datorință patriotică." Decă unu Jidanu se duce Vineri s'era la sinagogă și împlinesc ritualele prescrise de religiunea lui, și decă jertfesc pentru instituțiunile confesionale, elu este din partea presei — cu dreptu cuvântu — lăudat și acțiunea lui e recunoscută ca acțiune patriotică. Decă însu totu aceste lucruri, fără nici o deosebire, le face catolicul față de biserica sa, atunci elu este ultramontanu (Adevăratu! Așa este! Vii aprobări din partea câtorva preoți) și decă față cu o școlă comunală s'eu de statu cutază de a aduce jertfe pentru propria sa școlă confesională, atunci elu stă pe punctul de vedere confesionalu unilateralu și împedecă dezvoltarea statului. (Vii aprobări.)

Înainte cu unu anu și jumătate vorbitorul s'a aflatu într'o societate forte alésă, unde a avut ocaziune de a se convinge, că forte multu dintre cei ce astăzi sunt pentru căsătoria civilă obligătoare, atunci erau numai pentru dreptul de căsătoria unitar, ba nu s'ar fi opus nici chiar căsătoriei facultative. Acum s'eu că toți aceștia sunt reacționari, s'eu că eu nu sunt reacționaru, care înainte cu unu anu și jumătate m'am aflatu în mijlocul lor.

D-lu deputat Veszter Imre a dîsu, că elu ca bunu Maghiaru primesc căsătoria civilă obligătoare. Va se dîca elu și-a însușitu privilegiulu, de-a considera căsătoria civilă obligătoare ca o instituțiune exclusiv naționalu maghiaru și presentă cestiunea așa, ca și cum ar fi r'eu Maghiaru celu ce nu primesc căsătoria civilă obligătoare. Cine are unu trecut politicu de 30 de ani și o conștiință propriă a sa, precum am eu...

Conte Károlyi Gábor: Nu te lăuda cu ea!

Conte Iul. Szapary: Mi veți da dreptu să protestez în contra acésta.

Se voru afla destui, cari voru propaga în popor doctrina, că la botez nu este necesară cooperarea preotului, ajunge a-lu introduce pe copil în matriculele civile; la căsătoria de asemenea nu este de lipsă preotulu, deorece se p'ote s'evîrși pe cale civilă; înmormântarea încă o p'ote face notarulu comunalu, p'ote cu cantorulu împreună; și atunci se va lăți credința, că d'eu de ce trebă e preotulu, de ce trebă e biserica. (Adevăratu! Așa este! în stînga și la centru.)

Alu doilea motivu, pentru care vorbitorulu nu primesc proiectulu nici chiar ca basă a desbaterei generale, este temerea, că tocmai primirea acestui proiect de lege va deveni isvorul neînțelegerilor, deorece încătu privesc căsătoriile, nu-lu vreu cei mai multu dintre catolici, fiind-că își vedu prin elu persecutată religiunea propriă, își vedu vătămata prin elu propriile lor interese (Sgomotu în drépta.); apoi partea întregitoare a acestei politice bisericesci o formeză modificarea articolului de lege 53 din 1868, — acésta însu nu o vreu protestanții, deorece în acésta lege ei își vedu garantate interesele proprii. Nu le trebe proiectulu nici greco-orientalilor, căci prin acéstu proiectu de lege își vedu vătămata obiceiurile și sentimentele lor religiose. Decă d'era marelui număr de locuitori și de confesioni din țera nu le trebe acéstu proiectu, atunci e forte ușor, ca pe lângă acésta nemulțămire să se susțină agitațiunea și se voru afla de siguru elemente, cari voru folosi acésta agitațiune pentru ajungerea scopurilor lor. Și — de g'eba vomu ascunde, — acolo, unde cestiunea de naționalitate coincide cu religiunea, agitațiunea acésta p'ote avé urmări păgubitoare. (Adevăratu! Așa este! în stînga și centru.) Anumiți agitatori voru dîca: de ce trebă e religiunea? de ce trebă ritualie religiose? pentru ce să mai suportăm atătea cheltueli? Amu puté fi și fără de astea! Eștiți și fi-ți fără confesione!

On. Cameră! Nu vreu să dîcu, că în Ungaria nu s'ar afla 5—6000 persoane, cărora să li-se p'otă încrede matriculele, d'eu după cele spuse eu vreu să se rezolveze

cestiunea matriculelor civile de-odată cu cestiunea administrațiunei comunale. Er în ce privesc pe notarii comunali și de cercu eu când am fostu ministru de interne am făcutu triste experiențe, cari m'eu p'unú pe gânduri. A trebuit să ordonezú o grămadă de cercetări disciplinare și s'au doveditú multime de defraudări.

M'am gânditú unde p'ote să fiă greșela: în individui, s'eu în sistem. (Voc în stînga: în sistem! Mare sgomotu în stînga și stînga extremă.) Greșela este în parte a individurilor, în parte ea zace în părerea socială, care nu p'ote să judece destul de strictu, ce e ertatú și ce nu e ertatú. Cea mai mare parte a greșelei însu o afu în sistem. (Aprobări sgomotose în stînga și stînga extremă.) M'am convinsu cu ochii mei, că notarii comunali au atătea afaceri de r'enduitu, încătu ar trebui să stea pe unu nivelu multu mai mare de inteligență ca să le p'otă împlini. Apoi manipularea banilor pe lângă controla judelui comunalu, care de multe-ori abia p'ote să scrie numele, nu p'ote oferi o garanță cor'espundătoare. (Aprobări în stînga.) Stândú însu lucrurile astfel, n'así puté cu liniștire să încredú conducerea matriculelor acestei organizațiuni. În ce privesc cei vre-o 500 conducători de matricule, pe cari ministrulu de justițiá vré să i-a dintre funcționarii pensionari spre completare, mi-se pare, că acésta fi va fi imposibilu în comunele din ținuturile dela granițe, deorece aici nu se află puterile inteligente, ce s'ar recere. Eu nu así încrede conducerea matriculelor unor diletanți și de aceea así introduce conducerea matriculelor numai de-odată cu organizarea comunelor. (Vii aplause în stînga.)

Și ceea ce s'a dîsu despre matricule este în mare măsură valabilu pentru căsătoriile civile. Judecarea impedimentelor, observarea strictă a condițiunilor căsătoriei este o problemă așa de importantă, încătu nu li-se p'ote încrede, decătu numai unor funcționari probați. (Aprobări.)

Amintesc mai departe cestiunea căsătoriilor în casa domnitoare, care încă nu este clarificată și despre care își rezervă a se pronunța atunci, când se va presenta proiectulu respectiv de lege; apoi atinge cestiunea privitoare la Croația și dîca, că soluțiunea ei nu-lu mulțamesc nici decum, deorece nu vede printr'ensă asigurate interesele cetățenilor unguri, ce nu se ținú de Croația, pentru casul, când aceștia ar încheia o căsătoria în Croația, unde sunt alte dispozițiuni și altă formă de încheiere a căsătoriei.

În fine declară, că nu p'ote primi proiectulu de lege ca basă a desbaterei speciale. (Vii aplause în stînga.)

Ministrulu-președinte Weckerle: Nu vré de-ocamdată să intre în discuțiá cu avorbitorulu, civré să accentueze numai, că nu în Noemvre 1892 s'a schimbatu programa de acțiune a acestui guvern, după cum a dîsu avorbitorulu, ci programulu și-l'a schimbatu și cestiunile bisericesci au devenit mai acute atunci, când în Maiu 1892, după ce s'a ținut mesagiulu și după ce s'au isprăvit alegerile dietale, a fostu primitu proiectulu lui Irányi. Aici zace punctulu de m'ancare. Decă amu primitu unu asemenea proiect de rezoluțiune, atunci trebe să și cor'espundemú aceluia. (Mare neliniște și sgomotu în stînga și stînga extremă.) Szapary n'a fostu tocmai sinceru, când a presentatú lucrulu astfel, ca și cum atitudinea adunării din Comornu ar fi influențatú la grabnica sulevare a politicei bisericesci. Adunarea din Comornu s'a ținutú în 4 Sept. 1892, pe când ministrulu de culte și instrucțiune și-a făcutu programa sa bisericescă așa, precum este astăzi programa guvernului, înainte de vacanța de de veră a aceluia anu.

Conte I. Szapary recunoșce, că programulu s'a făcutu înainte de vacanța de veră însu acela a esprimatú numai părerea individuală a ministrului. Numai după 5 Septemvre a ajunsú acelu program la majoritate în guvern.

A mai luat parte la acésta polemică și deputatul Veszter Imre și ministrulu de

justițiá Szilagyi. Într'egă polemica dintre Weckerle, Szapary, Veszter și Szilagyi a fostu însoțit de unu sgomotu asurditor și nesfârșite intreruperi. Cu aceste ședința se încheiá.

Producțiuni și petreceri.

Societatea tinerilor argșitori români din Făgărașu va arangia Duminecă în 4 Martie nou curentu în sala hotelului „Lauritsch“ de-acolo o producțiune teatrală. Se voru reprezenta piesele: „Piatra din casă“, comediu într'unu act de V. Alexandri. Persónele voru fi reprezentate prin: D. Șinti, V. Poporad, Efrosina Munteanu, Maria Roșca, Nic. Cora, Nic. Seceleanu, Ana Catzavei, Const. Șinti. Apoi „Parachisierulu s'eu Florinú și Florica“, comediu într'unu act de V. Alexandri, reprezentată prin Axente Tuttoiu, Aurelia Seceleanu, Nic. Boeriu. După reprezentațiune jocu. Loculu I 80 cr.; loculu II 60 cr.; loculu III 40 cr.; partere 30 cr.; galeriá 20 cr. Inceputulu la 8 ore s'era. Venitul este destinatú în favorul ambelor școle.

— Senatulu școlasticu din Șardú invitá la producțiunile constatátore din declamări, cântări și dialóge, ce le voru da elevii școlari de-acolo în 4 Martie n. c. Venitul e destinatú în favorul bibliotecii școlare. Intrarea 25 cr. Inceputulu la 6 ore p. m. După producțiune jocu.

Literatură.

Din „Lumea ilustrată“ din Bucuresci (Hotelu de France nr. 8) a apărutú broșura 9 nr. (17—19) din an. II cu următorulu sumarú: „Turnați-mi vinu“, poesie de I. N. Romanu; „A mea este r'ebunarea“, romanu (urmare); „Taină“, după celebrulu sonetu alu lui D'Arvers; „Legenda crinului albu“, poesie de Grigori N. Lazu; „Ce am“?... poesiu de Const. Z. Buzduganu; „Idealu“, de Antonu Bacalbașa; „Vestala“, „Onóre și datoriá“, romanu (urmare); „Titu Maiorescu“, „Unu cântec“, triolete de Dem. Moldovenu; „Charles Gounod“, „Și asta e!“ trad. liberă după Strom, de G. N. Lazu; „Truda morței“, fragmentu, de Elena D. O. Sevastos; „C nopte teribilă“, traducere de Violange; „Hunii“, „Două seri“, nuvel de Wagner, din literatura rusescă; „Primulu SEXTET din Bêrladú“, „Felurimú“ (Firme caraghióse, etc. etc.), „Comóra casei și a familiei“ (sfaturi folositoare). În textu se află 8 ilustrațiuni esecutate escelentú.

Sciri telegrafice.

Belgradú, 27 Februarie n. Se anunță, că în cercul Jablonița în Serbia s'a resvrătitu poporul și că a fostu v'ersare de s'ange, fiindu omorîți 4 individui și 2 greu răniți.

Berlinú, 28 Februarie n. Cancellarul Caprivi dîse, că tractatul comercialu cu Rusia, încheiatu pe 10 ani, servește politice germane și păcii căci, decă n'ar fi posibilă o înțelegere pacinică cu Rusia, n'ar rămâné, decătu r'eboiulu.

Ajutoru pentru școlele din Blășiu.

Andrei Voda, par. gr. cat. în Ormenișulu de Câmpia, a colectatú pe lista Nr. 309 dela: Andrei Voda parochu, 50 fl. Jurcanú Gr. economu 10 fl.; Gavrilá Popu teol. abs. 2 fl.; Baciú A. curat. prim. 5 fl.; Baciú Samira, Baciú Catalina, I. giner. I. Baciú Avr., S. nepot. I. Baciú Avr. câte 1 fl.; Popșoru Ionu I. Tôderu 5 fl.; Biru Vasilica 5 fl.; Jurcanu Vasilica sen. 5 fl.; Macarie Teod. Fiscuteanu 2 fl.; Voisú I., Popșoru P., Călbézá D., Călbézá I. János, Jurcanu Vas. I. Arsinte, Jurcanu Vas. Vili, Popșoru Gr., Jurcanu I. a Mitruchiu, Jurcanu P. a Mitruchiu, Huzdupu I., Tompa Ignat, Greabu Ios. I. Ionu, Moruțanu M., Casvanu D., Biru Todica câte 1 fl. Popșoru Anica I. Sándor 2 fl.; Popșoru Sav. a Monului, Macarie Avramu, Biru S., Matheiu I. câte 1 fl. Chețanu A. doc. pens. 5 fl.; Macarie Ionu I. Gligoru 1 fl.; Germanu Mafteiu 5 fl.; Jurcanu Vila, Jurcanu Arsinte, Macarie St., Călbézá Danicu câte 1 fl. Totalu 123 fl.

Ales. Precupú par. gr. cat. în Șeșu de Câmpia a colect. pe lista Nr. 555 dela: Vasiliu Toma I. Iakob 3 fl.; G. Bi-

rișu 1 fl.; I. Sămărșitanu 1 fl.; P. Sămărșitanu 2 fl.; Iac. Toma, Manase Bonta, Onica Prunaș, Nicon Toma, Part. Moldovanu jude, Iovu Moldovanu, Iovu Birișu, I. Moldovanu curat, St. Blășiu G. Nașcu, G. Berța câte 1 fl. Ioanu Blășiu collectoru 2 fl.; Teod. Moldovanu doc. 1 fl.; Bis. gr. cat. Șeșu de Câmpia 6 fl.; Bis. gr. cat. Șeșu de scaun 2 fl.; Al. Precupú 11 fl. 12 cr. dela alții cucrucerii. Totalu 50 fl.;

În Corbupe lista Nr. 488 s'a colectatú dela: Ioanu Dobreanu paroch 2 fl.; Aug. Dobreanu 2 fl.; Gr. Trif, Gav. Ciobotariu, Paul Múnc, St. Coșocariu câte 1 fl.; Apoi cu crucerii. Totalu 10 fl. 80 cr.

Ilie Posmușan preotú în Ragla a colectat dela: Il. Posmușan 2 fl.; I. Mărginean căpitanu 1 fl.; Dela alții cu crucerii Totalu 8 fl.;

Ioanu Dănilă a colectat pe lista Nr. 747 din Sibiu dela: Ioanu Ballu 2 fl.; Dr. I. Marciac, I. Ganea, Elisa Colbasi, Teofil Grigorescu, I. Dănilă câte 1 fl.; Dela alții cu crucerii Totalu 10 fl. 60 cr.

(Va urma.)

Necrologu. Duminecă în 25 Februarie n. c. a r'eposatú predicatorulu s'eseșcu în pensiune Carolu Fischer din locu, în etate de 79 ani. Înmormântarea s'a s'ev'ersitú ad.

DIVERSE.

Inimici femeilor. Mai d'ilele trecute la Hiamatha (America) s'a celebratú în modu solemn o serbare națională și căț-va veterani din „Marea armată a Republicei“ au smulsu de pe drapelulu federalu trei stele galbene, cari simbolisau concesiunea votulu electoralu pentru femei în trei state, Whyoming, Colorado și Kansas. Tótá lumea din acele regiuni era indignată în contra veteranilor, cari nu se bucurá de victoria femeilor și cu toți deciseră ca culpabilu să fie pedepsiți. În adev'eru, că îndată ce se află că 5 veterani fuseseră autorii acestei insulte adusă sexului feminin, întreaga populațiune nu mai avú răbdare ca judecatori să facă dreptate, ci luând pe cei 5 b'etrani îi raseră în cap și la b'arbi și epoi îmbrăcându-i în sacu, îi plimbará prin orașu călare pe niște măgari, în mijloculu huidueleuru mulțimei. Se vede, că prin acele locuri majoritatea populației se compune din ómeni „galanți“ față cu femeile, căci alt-felú nu ne putemú explica indignarea lor cea mare față cu o așa de mică insultă adusă dreptulu de votu alu femeilor.

Anul nou chinezesc la Parisu. Colonia Chinezilor, care se găsește în capitala Franciei, a celebratú la 14 a. c. st. n. s'erbătorea „Saon-Niu“, adecă noul an, și în timpu de dece d'ile nu voru fi decătu pr'anduri, cine și s'erbători de ori-ce felú pentru toți chinezii. Și ecă cum suntú împărțite aceste s'erbări: În ziua întâia este „Kay-Yat“, s'eu ziua paserilor și toți Chinezii postescú fără să m'ancă nimicú. a doua și este ziua cănilor, „Kon-Yat“. Celelalte optu d'ile suntú: „Chen-Yat“, ziua porcilor; „Jaong-Yat“, ziua oilor; „Neu-Yat“, ziua boilor; „Ma-Yat“, ziua cailor; „Yen-Yat“, ziua ómenilor și încă o di de postu. Apoi s'erbările, pr'auđurile și bancheturile începú cu „Kol-Yat“, ziua cerealelor și s'f'rșesc cu „Yo-Yat“, ziua pisicilor. Fiă-care din aceste numiri arată, că în timpul acelor d'ile nu se m'ancă decătu legume și carnea animalulu ar'atatú. Superstițioși, cum suntú Chinezii ascundú cu grijă în aceste d'ile de s'erbători ori-ce clopotu, căci ei credú, că vederea acestorú lucruri le aduce nenorocire.

Cursulu pieței Brașovú.

Din 2 Februarie 1894.

Bancnote rom.	Cump.	Vénd.	9.81	9.86
Argintú român.	„	„	9.75	9.80
Napoleon d'ori	„	„	9.88	9.94
Galben	„	„	5.80	5.85
Ruble rusesci	„	„	1.33	—
Márci germane	„	„	60.—	—
Lire turcesci	„	„	11.10	—
Seris. fone. „Albina“ 6%	„	„	—	—
„ „ „ 5%	„	„	101.50	102.50

Proprietarú: **Dr. Aurel Mureșianu.**
Redactoru responsabilu: **Gregoriu Maiorú.**

Cursul la bursa din Viena.

Din 27 Februarie 1894.	
Renta ung. de aur 4%	117.60
Renta de corone ung. 4%	95.10
Impr. zil. fer. ung. in aur 4 1/2%	125.75
" " " " argint 4 1/2%	102 —
Oblig. " " de ost. I. emis.	123. —
Bonuri rurale ungare.	95.10
" " croate-slavone.	99. —
Imprum. ung. cu premii.	152.50
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin.	142.50
Renta de hartie austr.	98.20
" " argint "	98.15
" " aur "	120.20
Losuri din 1860.	146.50
Actii de ale Bancoei austro-ungar.	1010. —
" " ung. de credit.	435. —
" " austr. de credit.	346.50
Napoleon d'or	9 93 1/2
Mareci imp. germ.	61.20
London (lire sterline)	125.20
Rente de corone austr.	97.65

„VATRA“

FOAIE ILUSTRATA PENTRU FAMILIE

sub redactiunea

D-lor I. SLAVICI, I. L. CARAGIALE și G. COȘBUC.

Acastă revistă ilustrată este dirijată de unii dintre cei mai apreciați scriitori români, cu menirea de a oferi Onor. publicității cetitorilor români, **cele mai bune scrieri** ale celor mai talentați scriitori români **din toate părțile locuite de Români.**

Trebuie în sfârșit o foie, care se ocupe unu locu de cinste pe masa fie cărei familii românești.

Nu va fi cruțată nici o jertfă pentru ajungerea acestui scop; grija de capetenie fiindu a nu lăsa să se strecoare în această revistă nimic nepotrivit cu tradițiile nămului nostru și cu moravurile familiei.

Cele mai bune **nuvele, romane, povestiri, poesii** etc. **originale și alese**, voru ocupa primul loc și numai întâmplător în alu 2-lea rând traducțiuni. Tote însă în cea m i curată, mai alésă și mai frumoasă românească.

Artele, știința, recenziunile teatrale și musicale, noutățile literare, evenimentele însemnate, partea variată și humoristică, toate își vor avé colonele speci le rezervate în această foie, cu competență și cu onestitate redactate

Nici viața casnică nu va fi neglijată. Sfaturi bune din punctul de vedere alu educațiunei, igieniei, îmbrăcămînții, a traiului economic, felurite îndrumări folositoare economiei casei, voru fi trat te cu multă grijă.

Ilust ațiunile voru fi alese pe câtu e cu putință din istoria nămului nostru, copit după tablourile artiștilor noștri și a celor străini, vederi felurite din țara noastră și de pretutindei unde locuesc Români.

În aceste condițiuni se va prezenta onor. public români foia ilustrată pentru familie

„VATRA“ CA UNU MĂRGĂRITARU ALU LITERATUREI NOSTRE NAȚIONALE, și va apare de 2 ori pe lună, adecă 24 fascicule pe anu de câte 4 cote 4° mare, tipărită cu îngrijire pe hartie velină.

Prețulu abonamentului pe unu anu este: pentru Austro-Ungaria: **Corone 24**, pentru țările Uniunei Latine **Fr. 24**. — Vândarea cu numărulu **Corone 1.10**, (Austro-Ungaria, **Fr. 1.10**. (Țările Uniunei-Latine).

Subsemnatulu Vê roga să primiți cu simpatie apariția acestei publicațiuni românești și să i asigurați continuitatea prin binevoitorulu D-Vostre sprijin, abonându-Vê la ea.

Cu deosebită sti ă:

C. SFETEA,
Librar-editor. — București.

370,4 30

KRONEN COGNAC
— DER —
ACTIEN-GESELLSCHAFT
— FÜR —
COGNAC-INDUSTRIE

in Budapesta
Se pôte întrebuinta ca
medicamentu.
A fostu emiatu de Juriulu espositiei internaționale pentru alimente din punctulu de vedere higienicu cu
diploma de onore,
cu o deosebită mențiune, o distincțiă, care numai unu singuru stabilimentu franceșu s'a acordatu.

Depositu in Brașovă la: I. L. & Heshamer, Heinrich Zintz, Demeter Eremias nepoții, Heinrich Wagner, Karl Irk, Ioan Dușoiu & flu.

BCU Cluj / Centrul Universitar Library Cluj

cassă de economii, societate pe acțiuni în Abrudă.

Convocare

Domnii acționari ai casei de economii „Auraria“ suntă prin acăsta conchiămați la

a VI-a adunare generală ordinară,

care se va ține în localulu institutului în **21 Martie 1894 st. n.**, precisu la 9 ore înainte de amedzi.

Pentru acăsta adunare s'a staveritu următorea

Ordine de zi:

1. Raportulu direcțiunei despre cursulu și rezultatulu afacerilor în anulă 1893, și prezentarea bilanțului.
2. Raportulu comitetului de supraveghiare.
3. Impărțirea profitului curat și darea absolutului.
4. Staverirea prețului marcelor de prezență, pentru membrii direcțiunei și a comisarului de zi pe 1894
5. Sortirea și alegerea alor doi membri în direcțiune.
6. Alegerea comitetului de supraveghiare.
7. Pertractarea proiectului de statute pentru pensionarea funcționarilor.
8. Propunerii în cadrulu statutelor.

Domnii acționari, cari voiescu a participa la adunare, suntă rugați a și depune acțiunile până în 20 Martie 1894 la 5 ore d. a. la cassa institutului séu la d-lu avocatulu Dr. Basiliu Preda în Câmpeni și la d-lu Candinu Davidu în Buciumă, pentru-că din contră nu se voru admite la votu.

Abrudă, în 19 Februarie 1894.

Direcțiunea.

Active.		CONTULU BILANȚULUI				Pasive.	
		fl.	cr.		fl.	cr.	
Cassa în numerar		1281	21	Capitalu socialu 300 act. à 100 fl.	30000	—	
Cambii de bancă		263903	95	Fondulu de rezervă statutaru alu funcționarilor	14365	95	
Imprumuturi hipotecare		54420	52	Fondulu de pensiu alu funcț.	3303	22	
Efecte			1020	Depunerii pentru fructificare	211024	84	
Mobiliaru	241. —			Cambii de bancă reescomptate	47888	—	
după amortisare	24.10	216	90	Interese anticipate pro 1894	4806	52	
Realități		47	10	Diverse conturi creditore	511	08	
Diverse conturi debitoare		199	60	Profitu curat	9189	67	
		Suma	321089 28		Suma	321089 28	

Eșite.		Contulu profitului și perderiloru				Intrate.	
Interese pentru depunerii spre fructificare	fl. 9848.50			Interese dela cambii de bancă	fl. 21077.81		
Interese pentru fondulu de rezervă statutaru	" 692.25			Interese dela imprumuturi hipotecare	" 4330.34	25408 15	
Interese pentru fondulu de pensiu	" 159.18	10699	93	Provisiuni		1202 99	
Spese: salare, chirie, spese de poștă și altele de birou	" 3289.34			Taxa de transcriere		2 —	
Marce de prezență	" 921. —	4210	34				
Contribuțiune directă 10% dare dela interese dela depunerii și compet. de timb.	" 1110.89	2489	10				
Amortisare din mobiliaru		24	10				
Profitu curat		9189	67				
		Suma	26613 14		Suma	26613 14	

Abrudă, 31 Decemvre 1893.

A. Filipă,
directoru executiv.

Dr. S. Caiană,
președinte.

Silviu Lazară,
comptabilu.

Ioană Iancu.

Georgiu Ivascu.

Petru Macaveiu.

Nicodimă Cothiselă.

Bilanțulu de față esaminându-se cu cărțile principale și ausiliare purtate în totă regula s'a aflatu intru tôte consunătoru și esactă.

Abrudă, 31 Faură 1894.

Comitetulu de supraveghiare:

Dr. Basiliu Preda m. p., Basiliu Bașiota m. p. Nicolau Lobonțiu m. p. Lanes Giurchescu m. p. președinte.